

ZARZĄDZENIE

Dnia 1 lutego 2024 r.

Sędzia Sądu Najwyższego Dariusz Kala

w związku z wnioskiem obrońcy oskarżonych A. D., T. G. i W. G. z dnia 28 sierpnia 2023 r. sygnalizującym potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2023 r., sygn. akt I KK 240/22 ([...])

na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

zarządza:

stwierdzić niedopuszczalność wznowienia z urzędu wyżej opisanego postępowania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 28 sierpnia 2023 r. obrońca oskarżonych A. D., T. G. i W. G. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2023 r., sygn. akt I KK 240/22 ([...]), na mocy którego pozostawiono bez rozpoznania, złożony na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., wniosek obrońcy z dnia 10 lutego 2023 r. o wyłączenie od udziału w sprawie, toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygnaturą I KK 240/22, sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka.

Jako podstawę wznowienia postępowania obrońca wskazał wystąpienie w tym postępowaniu uchybienia, stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., polegającego na tym, że w sprawie zainicjowanej wnioskiem o wyłączenie sędziego z dnia 10 lutego 2023 r. orzekał sędzia wyłączony od orzekania z mocy przepisu art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

Powyższa inicjatywa obrońcy nie mogła przynieść oczekiwanego przez niego rezultatu. Należy podzielić trafny pogląd, od lat prezentowany w judykaturze,

że nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest wznowienia postępowania, nie może być stosowany do każdego postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Z treści przepisów art. 540 k.p.k. oraz art. 540a k.p.k. wynika w sposób jednoznaczny, że prawomocnie zakończone postępowanie sądowe, o którym mowa w tych regulacjach musi rozstrzygać o odpowiedzialności karnej oskarżonego, a nie o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku postępowania karnego (zob. zarządzenie z dnia 12 stycznia 2024 r., II KO 165/23 i powołane tam postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 59/08). Oczywiście prawdą jest, co podkreślono we wskazanym wyżej zarządzeniu, że orzeczeniami kończącymi postępowanie, o których mowa w powołanych wyżej przepisach, są wprawdzie nie tylko wyroki i postanowienia rozstrzygające w przedmiocie głównego nurtu postępowania, takie jak np. wyroki skazujące, uniewinniające czy orzeczenia o umorzeniu postępowania, ale także prawomocne orzeczenia wydawane w innych, również pobocznych nurtach procesu, jednak pod warunkiem, że definitywnie zamykają rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki. Takiego charakteru bez wątpienia nie ma ani postanowienie o nieuwzględnieniu wniosku o wyłączenie sędziego złożonego w oparciu o przepis art. 41 § 1 k.p.k., ani postanowienie o pozostawieniu takiego wniosku bez rozpoznania. Dość wspomnieć, że wniosek z art. 41 § 1 k.p.k. może być ponawiany, o ile nie będzie opierał się na tożsamych podstawach faktycznych (por. powołane wyżej zarządzenie z dnia 12 stycznia 2024 r., sygn. akt II KO 165/23). Na zakończenie należy również przypomnieć, co trafnie podniesiono w postanowieniu z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22, że uregulowania zawartego w art. 542 § 3 k.p.k. nie sposób odczytywać w oderwaniu od art. 540 § 1 k.p.k. Skoro zatem, w świetle art. 540 § 1 k.p.k., wznowienie dotyczy "postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem", to wszelkie podstawy wznowieniowe, w tym i określone w art. 542 § 3 k.p.k., dotyczyć mogą wyłącznie takiego postępowania.

Kierując się powyższą argumentacją, zarządzono jak wyżej.

[PGW]

(r.g.)

